

A "Gépszerkezettan, tervezés" c. tantárgy ütemterve
I. é. mesterszakos gépészmérnök hallgatók számára

Tanulmányi hét	Előadás	Gyakorlat
1.	Károsodások fajtái és okai. Méretezés, ellenőrzés, anyagválasztás, teherbírás. Kopás számítása.	1. feladat ismertetése. Tengely ellenőrzése kifáradásra, merevségre.
2.	Gépelemek méretezése ismétlődő igénybevételre. Állandó amplitúdójú stacioner ismételt igénybevételek kifáradási görbéi. Kifáradási határ.	1. feladat kidolgozása. Igénybevételek meghatározása.
3.	A kifáradási határt befolyásoló tényezők. Bemetszések, méret-, felületminőségi és technológiai tényezők hatása. A kifáradás elleni biztonság meghatározása. Méretezés élettartamra.	1. feladat kidolgozása. Teherbírás számítása kifáradásra.
4.	Méretezés többtengelyű feszültségi állapotra. Gough és Pollard kísérletei. Muttnyánszky és Rohonyi szerkesztő eljárásai.	1. feladat kidolgozása. Teherbírás a csapágyak megengedett elfordulási szöge alapján.
5.	Változó amplitúdójú ismételt igénybevételek. Károsodások halmozódása. Palmgren-Miner-féle elmélet. Tengelyek méretezése kifáradásra. Tengelyek merevsége.	1. feladat kidolgozása. Teherbírás a fogaskerék megengedett deformációjából.
6.	Ragasztástechnika. Ragasztott kötések helyes kialakítása, kötések szilárdsági méretezése.	1. feladat kidolgozása. Rugalmas vonal rajzolása. 1. feladat beadása.
7.	Térbeli hajtások működésének elméleti alapjai. Fogazati rendszer felépítése. Ívelt fogú kúpkerekek. Gördülőfelületek. A fogazati elhelyezése az osztókúpon. Síkkerek. Képzelt síkkerek.	2. feladat ismertetése. Kúpkerekpár tervezése.
8.	A keréktest és a fogazati jellemző méretei. Ívelt fogú kúpkerekek erőjátéka. Ívelt fogú kúpkerekek méretezése a fogfelületi szilárdság alapján.	2. feladat kidolgozása. Geometriai tervezés.
9.	Ívelt fogú kúpkerekek méretezése a fogtőszilárdság alapján. Konstruktív megfontolások az ívelt fogú kúpkerekek beépítésénél.	2. feladat kidolgozása. Szilárdsági ellenőrzés.
10.	Hajtásátvitel térben kitérő tengelyek között hengeres ill. kúpkerekekkel. Csavarhajtás tervezése. Hipoid hajtás tervezése.	2. feladat kidolgozása. Csapágyazás tervezése.
11.	Csigahajtások típusai, geometriai méretezésük, gyártási eljárásaik.	2. feladat kidolgozása. Csapágyazás tervezése.
12.	A csigahajtások szilárdsági méretezése: melegedésre, fogfelületi teherbírásra, a csigakerék fogtő-teherbírására.	Kiskerek beépítése. 2. feladat beadása.
13.	Tervezési sajátosságok. A csigatengely merevsége. A kenőanyag megválasztása.	Elégtelen feladatok pótlása.

A tantárgy követelményeit és a félévvégi aláírás feltételeit külön lap tartalmazza.

Ajánlott irodalom:

1. Drobni J.: Gépelemek III. Tankönyvkiadó. Budapest, 1983.
2. Stephens, R. I. – Fatemi, A. – Stephens, R. R. – Fuchs, H. O.: Metal Fatigue in Engineering. 2nd Ed. John Wiley & Sons. 2000.
3. Stadtfeld, H. J.: Gleason Zukunftsweisende Kegelfrad-Verzahntechnik. The Gleason Works. Rochester, 2001.
4. Stadtfeld, H. J.: Gleason Bevel Gear Technology. The Gleason Works. Rochester, 1995.
5. Schlecht B.: Maschinenelemente 2. Pearson Studium. 2010. p. 929-1022. Kegelfradverzahnung und Kegelfradgetriebe. p. 1023-1072. Schneckenverzahnung und Schneckengetriebe.

A tantárgy követelményei és a félévvégi aláírás feltételei:

- A tantárgyból aláírás, és vizsga van.
- Az aláírás megszerzésének feltételei:
  - az előadás látogatása,
  - részvétel a gyakorlati órákon,
  - az évközi feladatok legalább elégséges szintű elkészítése.
- A feladatok beadási határidejét az ütemterv tartalmazza.
- Az elégtelen feladatok pótlására az ütemterv szerint az utolsó hét gyakorlati órájával bezárólag kerülhet sor, a gyakorlatvezetővel egyeztetett formában és időpontban. A szorgalmi időszakban az elégtelen feladatok különjárási díj fizetése nélkül pótolhatók. A feladat beadási határidejének elmulasztása esetén különjárási díjat kell fizetni.
- A gyakorlatokon végzett munkát a feladatokra adott osztályzatok átlagával értékeljük és eredményes (legalább elégséges) vizsga esetén a vizsga osztályzatába 1/3-os súllyal beszámítjuk.
- A vizsga írásbeli és szóbeli részből áll. Az írásbeli vizsga eredménye alapján jegy megajánlásra van lehetőség, ekkor szóbeli vizsgát nem kell tenni. Szóbeli vizsga csak legalább elégséges írásbeli vizsga esetén tehető. A vizsga érdemjegyét a vizsgán szerzett osztályzat ill. a gyakorlati munkát értékelő osztályzat alapján számítjuk. A gyakorlati munka eredménye 1/3-os súllyal kerül beszámításra.

Miskolc, 2018. február 5.

Dr. Sarka Ferenc
tárgyjegyző